

Centraal Bureau voor de Statistiek

Vastlegging fotografie

V 1.0 Maart 2013

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Let op: De getoonde beelden zijn geen eigendom van CBS
en dienen uitsluitend ter illustratie.
Voorkom dat deze beelden verder gebruikt worden!

Fotografie inleiding

Het CBS probeert met zijn statistieken het maatschappelijk debat te voeren. Zodat we met zijn allen keuzes kunnen maken en beslissingen kunnen nemen die op feiten zijn gebaseerd. De fotografie van het CBS moet dan ook een weergave zijn van de maatschappij. Situaties zijn Nederlands, levensecht, authentiek, herkenbaar en nooit gemanipuleerd. Net zoals de cijfers van het CBS.

Het aantal middelen dat het CBS gebruikt vraagt om een breed arsenaal fotografie. Daarom zijn er voor verschillende toepassingen verschillende soorten beeld. Op de volgende pagina's gaan we verder in op de kenmerken en toepassing van de verschillende soorten fotografie.

Algemene foto's

Dit zijn de beelden die worden gebruikt voor omslagen van boeken en folders en op de website. Deze beelden illustreren altijd een specifiek onderwerp.

Fotografie met grafieken

Voor het binnenwerk van speciale boeken en andere speciale toepassingen kan een grafiek in een foto worden verwerkt. Dit stelt eisen aan de foto.

Foto is grafiek

Dit type fotografie wordt het minst ingezet omdat het lastig te vinden is in stockbeeld en dus meestal speciaal moet worden gemaakt, waardoor het kostbaarder is.

Fotografie magazines

Het relatiemagazine van het CBS sluit aan op de huisstijl, maar een tijdschrift stelt andere eisen aan opmaak en beeld dan een boek of een brochure. Voor een goed ritme is variatie in beeld noodzakelijk.

Voorbeelden van toepassing van algemene foto's op omslagen en de website.

Voorbeeld van toepassing van foto met grafiek in het binnenwerk van een boek.

Let op: De getoonde beelden zijn geen eigendom van CBS en dienen uitsluitend ter illustratie. Voorkom dat deze beelden verder gebruikt worden!

Voorbeelden van toepassing van foto's die grafiek zijn op het omslag van het Statistisch Jaarboek en de website.

Fotografie in het relatiemagazine.

Algemene foto's

Dit type beeld wordt het meest gebruikt. De beelden illustreren het onderwerp van de publicatie.

Het beeld zoomt in op een situatie en legt de aandacht op een bepaald aspect ervan. Verschil in scherptediepte versterkt dat nog. De beelden zijn Nederlands en uit het leven gegrepen. Door het beeld aan te snijden wordt het spannender en wordt men als het ware het beeld ingetrokken.

Er zijn een aantal inhoudelijke en vormkenmerken.

Inhoudelijke kenmerken

- Nederlands,
- Levensecht, een kijkje in de werkelijkheid
- Altijd ergens mensen op de foto (geheel of ingezoomd), nooit alleen stillevens of voorwerpen
- Documentair, niet geposeerd: mensen kijken niet in de camera
- Authentiek, nooit gemanipuleerd.
- Herkenbare alledaagse situatie
- Geen anonieme groepen
- Respectvol
- Bij voorkeur kleurrijk en positief
- Er gebeurt iets, actief

Vormkenmerken

- Focus door scherp-onscherp contrast en/of perspectief
- Inzoomen op de situatie (crop)
- Natuurlijk licht, niet te donker

Op de volgende pagina's geven we nog een aantal voorbeelden hiervan. Bij elkaar geven de foto's een beeld van het alledaagse leven van personen en bedrijven in Nederland. Net zoals de cijfers van het CBS.

ICT

Babyboomers

Onderwijs

Integratie

Ondernemers

Algemene foto's voorbeelden scherptediepte

Scherptediepte

De scherptediepte kan voor of achterin de foto liggen. Hiermee kun je de blik van de kijker richten.

Bronnen

Deze foto's zullen over het algemeen stockbeelden zijn. Zoek altijd op Nederlands beeld, alleen voor meer algemene beelden kun je ook bij iStock zoeken. De visuele kwaliteit van deze beelden is in het algemeen slechter. Bij Hollandse Hoogte vind je de meest authentieke en kwalitatief goede beelden.

ICT. Scherptediepte op de voorgrond.

Ouderen. Scherptediepte op de voorgrond.

Duurzame toekomst. Scherptediepte ligt vooraan op de voetstappen en niet op de mensen. Hier zijn de voetstappen het onderwerp en de mensen het decor.

Babyboomers. Scherptediepte ligt naar achteren, op het onderwerp: de jarige vrouw.

Ondernemers. Scherptediepte ligt naar achteren, op het onderwerp: de man met de bloemenkar.

Algemene foto's voorbeelden voor verschillende onderwerpen

Ouderen: afhankelijk van de focus van de publicatie kiezen we voor actieve ouderen of de rollator.

Toerisme en recreatie: al deze beelden zijn mogelijk.

Algemene foto's voorbeelden voor verschillende onderwerpen

Jeugd

Integratie

Dit beeld zou je misschien kunnen vinden voor integratie, maar het is te statisch: mensen zitten teveel op een rijtje. Er gebeurt te weinig, het beeld vertelt geen verhaal. Kies liever een meer actieve situatie, zoals de vrouwen op de fiets (links).

Ondernemers: al deze beelden zijn mogelijk.

Ondernemers: al deze beelden zijn mogelijk.

Ondernemers: dit is ook een rijtje (zie ongeschikte beeld hierboven), maar door de onscherpte is er focus en door de beweging en omgeving is het actiever. Dus is dit beeld wel geschikt.

Ondernemers: al deze beelden zijn mogelijk.

Algemene foto's in toepassingen

Omslagen etalageboekjes

Website: contentpagina's

Algemene folder enquêtes. Deze folder is zo algemeen dat we hier bij uitzondering een grotere groep laten zien. Door de kinderwagen en de fiets wordt het toch niet anoniem.

Omslagen B5 boeken

Fotografie met grafieken

Beelden worden ook gebruikt in combinatie met grafieken. De grafiek wordt toegevoegd aan de foto en wordt er een onderdeel van.

De grafiek kan niet te complex of te klein zijn omdat anders de kracht van het beeld verloren gaat.

Vormkenmerken

- Beeld niet te complex
- Er moet een natuurlijke mogelijkheid zijn om staaf-, lijn- of taartgrafieken in het beeld te integreren. Dus in de foto zitten al banen of stapels, cirkels en rasters of lijnen.
- Natuurlijk licht
- Echte situatie, geen vrijstaande objecten zonder context.

Grafieken

De grafieken zijn eenvoudiger dan de 'normale' huisstijl-grafieken.

- Grafieken zijn meer illustratief, dus ook iets minder exact. Daarom staan de getallen er ook altijd in.
- Getallen worden in de staven en taartpunten gezet en bij de lijnen. Zonodig in het perspectief van de foto.
- Staven en taartpunten krijgen geen witte outline.
- Er wordt vrij gebruik gemaakt van alle grafiek kleuren, de normale volgorde hoeft niet te worden gevolgd.
- Grafieken hebben een titel die in het beeld wordt geplaatst. Verdere toelichting in een bijschrift.

Op de volgende pagina's geven we nog een aantal voorbeelden van deze beelden met lijn- en taartgrafieken.

Het zebrapad is makkelijk te veranderen in een staafgrafiek.

De rijbanen worden ingevuld met staven. Door de wegmarkering vrij te laten en de cijfers iets in perspectief te plaatsen wordt dit effect versterkt.

De staafgrafiek voegt zich natuurlijk tussen de stapel containers.

Op het eerste gezicht lijken de schappen geschikt voor een staafgrafiek, maar als het beeld te druk is werkt het niet goed. De grafiek wordt te klein en verdwijnt in de drukke foto.

Fotografie met grafieken voorbeelden lijn- en taartgrafiek

Het winkelwagentje werkt als een raster waarop een lijngrafiek wordt geplot.

We gebruiken geen beelden van losstaande objecten. Er is altijd een 'echte' omgeving.

Het wapperende haar fungeert hier als een lijngrafiek. De lijnen van haar worden gelabeld met cijfers.

De petri-schaal wordt een taartgrafiek.

Fotografie met grafieken in toepassingen

Deze beelden worden toegepast in het binnenwerk van het Statistisch Jaarboek en in andere speciale etalage- en B5 boeken.

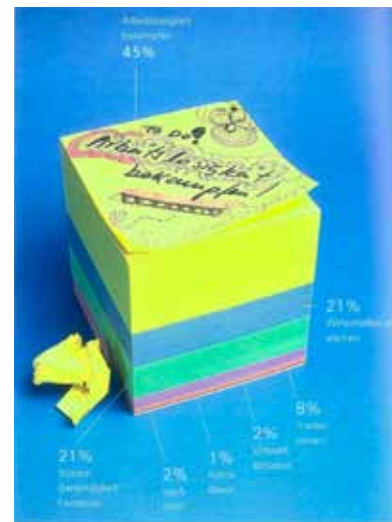
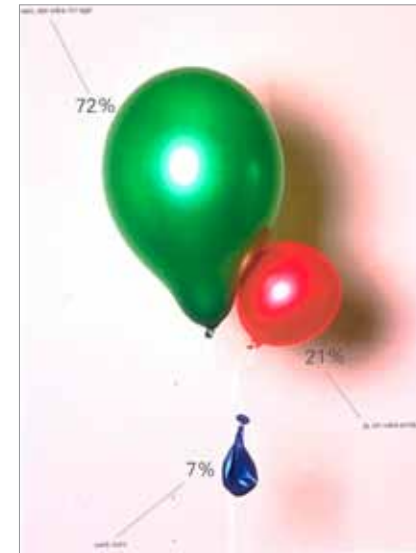
Foto is grafiek

De foto kan ook direct een grafiek zijn. Hierbij wordt de foto speciaal gemaakt om exact aan te sluiten op het concept van de grafiek.

Deze vorm van fotografie is kostbaarder en zal daarom alleen in speciale gevallen worden ingezet. Bijvoorbeeld voor etalageboeken, advertenties of de website.

Op deze pagina hebben we een aantal bestaande inspiratievoorbeelden verzameld. Er zit vaak een subtiële knipoog in dit soort beelden.

Veelal werkt het hier het beste om juist wel geïsoleerde objecten of mensen te nemen. Dat maakt het concept helder. De mensen of objecten moeten wel uit de alledaagse wereld komen en een link hebben met het onderwerp. Getallen helpen om de foto als grafiek te zien en te lezen.

Hoog water

Foto is grafiek in toepassingen

Omslag Statistisch Jaarboek

Omslagen speciale publicaties

Website: home pagina

Fotografie magazines

Het relatiemagazine van het CBS sluit aan op de huisstijl, maar een tijdschrift stelt andere eisen aan opmaak en beeld dan een boek of een brochure. Voor een goed ritme is variatie in beeld noodzakelijk.

Portretten

Een groot deel van de artikelen wordt geïllustreerd met een portret. Het is dus belangrijk om per nummer zoveel mogelijk variatie aan te brengen in de manier waarop de mensen worden geportretteerd. Anders wordt het teveel hetzelfde beeld.

We hebben een aantal fotografen geselecteerd die een geschikte stijl hebben voor dit magazine. Dit zijn: Hans van den Heuvel, Roelof Pot, Taco Anema, Rogier Veldman en Anneke Hymmen. Bijgaande voorbeelden zijn grotendeels afkomstig uit hun portfolio's.

De portretten hebben met elkaar gemeen:

- Open en actieve houding, geen armen over elkaar
- Meestal in de lens kijken, slechts een enkele keer kan daarvan worden afgeweken
- Heldere compositie: geen rommelige achtergronden
- Zoveel mogelijk natuurlijk licht
- Extra licht vrij zacht houden, geen keihard flitslicht
- Natuurlijke kleuren
- Foto moet iets 'echts' uitstralen, niet al te stijfjes
- Respectvol: de geportretteerde staat er positief op

Het aanbrengen van variatie:

- Omgeving binnen en buiten
- Positie in beeld en houding
- In- en uitzoomen

Bij deze voorbeelden is een gekleurde achtergrond gebruikt om het beeld visueel aantrekkelijk te maken. Bovendien staan de personen uit het centrum van het beeld, dat maakt het beeld spannender.

Een op zich saaie gang wordt spannend door de manier waarop de persoon is geplaatst.

Probeer zo mogelijk naar buiten te gaan in een voor het onderwerp relevante omgeving (dus niet alleen het CBS gebouw).

Spiegelingen kunnen een beeld interessanter maken.

Fotografie magazines: portretten

We laten met een aantal voorbeelden zien welke variaties onder andere met het beeld mogelijk zijn.

Lay out

Het is voor de lay out van het blad handig als tevoren bekend is of een beeld voor een spread of een enkele pagina wordt gebruikt (dus liggend of staand beeld). Ook kan het nodig zijn dat er een rustig gedeelte op de foto is waar een kop of een inleiding kan worden geplaatst.

Voor de lay out is het handig als de foto een beetje extra 'vlees' heeft, dan heeft de vormgever schuifruimte om het best tekst en beeld te integreren.

Voor de cover zijn speciale eisen: zie de toepassingsvoorbeelden

Een laag standpunt met een mooie achtergrond maakt de geportretteerde de held van het beeld. Dit standpunt werkt niet voor iedereen flatteus.

Eveneens een laag standpunt. Doordat de voorgrond bijna de helft van het beeld beslaat wordt het ongewoon. Bovendien geeft dat in de opmaak van het blad ruimte om een kop of inleiding op te plaatsen.

Deze forse man ziet er minder massief uit als hij van boven wordt gefotografeerd.

Een ingezoomd portret.

Een bijzondere omgeving, passend bij het onderwerp van het interview of artikel en een onscherp persoon op de achtergrond.

Fotografie magazines: portretten

Dubbelportret

Als twee mensen het onderwerp zijn van het artikel worden ze bij voorkeur samen op de foto gezet. Laat ze liever niet naast elkaar staan, maar bijvoorbeeld in perspectief of met elkaar in gesprek. Zorg er voor dat er geen oninteressant gat tussen de twee mensen zit.

Twee mensen zijn in deze voorbeelden iets in perspectief gezet en in een omgeving die past bij hun verhaal.

De twee mensen zijn in gesprek, dat maakt de foto iets losser.

Een actief gebaar, versterkt door de onscherpte.

Een ongebruikelijke combinatie van attributen. Alleen als het relevant is voor het verhaal, geen gezochte grappigheid.

Gebruik maken van de omgeving.

Gebruik maken van de omgeving.

Fotografie magazines: toepassing

Rubriek 'kort'

Voor de rubriek 'kort' is Deborah van der Schaaf geselecteerd. Zij maakt fotografische illustraties en heeft daarin een eigen handschrift.

De illustraties gaan over het onderwerp. Ze associeren daar vrij op en hoeven geen cijfer of grafiek weer te geven. Ze werken in combinatie met het stukje tekst en de cijfers. Hiernaast een aantal voorbeelden uit het portfolio van Deborah van der Schaaf. Deze zijn niet voor het CBS gemaakt, en gaan over diverse onderwerpen. Ze geven een indicatie van de stijl en bandbreedte.

Fotografie magazines: toepassingen

Omslag. Hier komt altijd een portret. Houd rekening met de vaste plaats van de balk en een rustig gedeelte voor koppen en aankeilers (deze kunnen links of rechts boven de balk komen). Om deze redenen is dit portret meestal niet teveel ingezoomd.

Spreads binnenwerk. Zorg voor een afwisseling inzoomen/uitzoomen en foto over dubbele pagina.

[illegible]

op een doorsneed...

...WORDEN IN ONS LAND

505
KINDEREN GEBOREN

9
TWEELINGEN

258 **247**
JONGENS MEISJES

370
MENSEN OVERLIJVEN

Het CBS probeert met zijn statistieken het maatschappelijk debat te voeden. Zodat we met zijn allen keuzes kunnen maken en beslissingen kunnen nemen die op feiten zijn gebaseerd. Of iets dergelijks als tekst. Alrijd de meest actuele informatie op CBS.nl. Op statline zijn gedetailleerde cijfers te vinden over alle mogelijke onderwerpen.

Centraal Bureau voor de Statistiek

op een doorsneed...

...WORDEN IN ONS LAND

202
HUWELIJKEN GESLOTEN

92
PAREN VIEREN EEN GOUDEN BRUIJLOFT

4
HOMOHUWELIJKEN

87
HUWELIJKEN WORDEN DOOR ECHTSCHIEDING ONTBONDEN

Het CBS probeert met zijn statistieken het maatschappelijk debat te voeden. Zodat we met zijn allen keuzes kunnen maken en beslissingen kunnen nemen die op feiten zijn gebaseerd. Of iets dergelijks als tekst. Alrijd de meest actuele informatie op CBS.nl. Op statline zijn gedetailleerde cijfers te vinden over alle mogelijke onderwerpen.

Centraal Bureau voor de Statistiek

op een doorsneed...

...WONEN IN ONS LAND

1 900 000
NIET-WESTERSE ALLOCHTONEN

389 000
TURKEN VORMEN DE GROOTSTE GROEP

44%
IS IN NEDERLAND GEBOREN

Het CBS probeert met zijn statistieken het maatschappelijk debat te voeden. Zodat we met zijn allen keuzes kunnen maken en beslissingen kunnen nemen die op feiten zijn gebaseerd. Of iets dergelijks als tekst. Alrijd de meest actuele informatie op CBS.nl. Op statline zijn gedetailleerde cijfers te vinden over alle mogelijke onderwerpen.

Centraal Bureau voor de Statistiek

op een doorsneed...

...VERHUIZEN IN ONS LAND

4356
MENSEN

2627
MENSEN VERHUIZEN BINNEN HUN EIGEN GEMEENTE

406
MENSEN VERHUIZEN UIT HET BUITENLAND NAAR NEDERLAND

Het CBS probeert met zijn statistieken het maatschappelijk debat te voeden. Zodat we met zijn allen keuzes kunnen maken en beslissingen kunnen nemen die op feiten zijn gebaseerd. Of iets dergelijks als tekst. Alrijd de meest actuele informatie op CBS.nl. Op statline zijn gedetailleerde cijfers te vinden over alle mogelijke onderwerpen.

Centraal Bureau voor de Statistiek

vier seizoenen

80's
verloofd staatsdaggen
pasencomité
pasen
pasen
pasen

30%
verloofd staatsdaggen
pasencomité
pasen
pasen

DAGVLINDERS IN DE GEVAARZONE

€1,-
verloofd staatsdaggen
pasencomité
pasen
pasen

Het CBS probeert met zijn statistieken het maatschappelijk debat te voeden. Zodat we met zijn allen keuzes kunnen maken en beslissingen kunnen nemen die op feiten zijn gebaseerd. Of iets dergelijks als tekst. Alrijd de meest actuele informatie op CBS.nl. Op statline zijn gedetailleerde cijfers te vinden over alle mogelijke onderwerpen.

Centraal Bureau voor de Statistiek

Rubriek 'seizoen': dit is een beeld dat staat voor het seizoen. Kies hiervoor een kleurrijk en sfeervol beeld zonder mensen: die staan al voldoende in het blad, dit zorgt voor afwisseling.